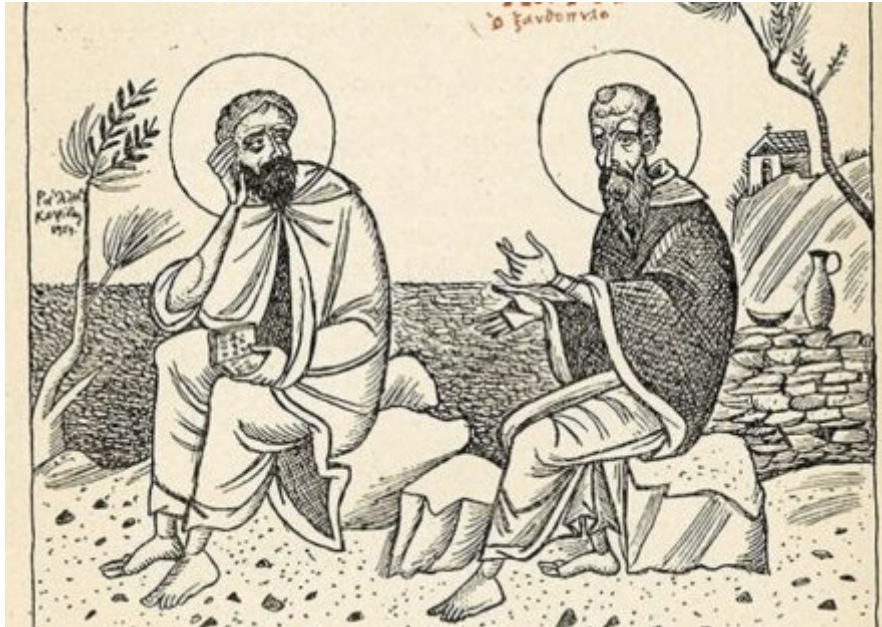

Σύμφωνα με τους Αγίους, εκείνος που έχει την αληθινή προσευχή έχει οπωσδήποτε και το νου απαθή

/ [Πνευματικά Αποσπάσματα](#)

Άγιος Κάλλιστος και Άγιος Ιγνάτιος (οι Ξανθόπουλοι)

Μέθοδος και κανόνας ακριβής για όσους διαλέγουν την ησυχαστική ζωή

Ακόμη λίγα για την καθαρή προσευχή

71. Λέει ο άγιος Νείλος: «Ν' αγωνίζεσαι να κρατήσεις το νου σου, στον καιρό της προσευχής, κωφό και άλαλο, και έτσι θα μπορέσεις να προσευχηθείς».

Επίσης λέει: «Εγώ λέω κάτι δικό μου, που το έχω πει και σε νεότερους. Μακάριος ο νους, ο οποίος κατά τον καιρό της προσευχής απέκτησε τέλεια αμορφία».

Και ο άγιος Φιλόθεος λέει: «Είναι πολύ σπάνιο να βρεις ανθρώπους που το λογιστικό τους τελεί σε ησυχία. Αυτό συμβαίνει μόνο σ' εκείνους που με τον τρόπο αυτό μηχανεύονται να κρατούν πάντοτε μέσα τους τη θεία χαρά και παρηγοριά».

Και ο μέγας Βασίλειος: «Προσευχή καλή είναι αυτή που προξενεί στην ψυχή εναργή την έννοια του Θεού· και αυτό είναι κατοίκηση του Θεού μέσα μας (Β' Κορ. 6, 16),

το να έχει κανείς με τη μνήμη εγκατεστημένο μέσα του τον Θεό, όταν δηλαδή δε διακόπτεται η συνέχεια της μνήμης από γήινες φροντίδες, ούτε ταραίζεται ο νους από αναπάντεχα πάθη, αλλά αποφεύγοντάς τα όλα ο φιλόθεος άνθρωπος αναχωρεί στον Θεό».

Άλλο είναι η απάθεια του νου και άλλο η αληθινή προσευχή, η οποία είναι και μεγαλύτερο

72. Πρέπει να γνωρίζουμε λοιπόν και τούτο· ότι, σύμφωνα με τον άγιο Μάξιμο, δεν μπορεί ο νους να φτάσει στην απάθεια από μόνη την πρακτική, αν δεν έχει διαδοχικά πολλές και ποικίλες θεωρίες. Αλλά πάλι, σύμφωνα με τον θειότατο Νείλο, είναι δυνατό και στην απάθεια να φτάσει κανείς και να μην προσεύχεται αληθινά, αλλά να ποικίλλεται ο νους του και να είναι μακριά από τον Θεό.

Λέει συγκεκριμένα αυτός ο Άγιος: «Και αν ακόμη ο νους ξεπεράσει τη σωματική θεωρία, δεν είδε ακόμη τέλεια τον τόπο του Θεού. Γιατί μπορεί να βρίσκεται στη γνώση των νοημάτων και να ποικίλλεται σύμφωνα με αυτήν».

Επίσης: «Όποιος έφτασε στην απάθεια, δε σημαίνει οπωσδήποτε ότι πλέον προσεύχεται αληθινά. Γιατί μπορεί να στέκεται στα ψιλά νοήματα των πραγμάτων και να περισπάται από τις εικόνες τους και να απέχει μακριά από τον Θεό».

Και πάλι: «Όταν δεν χρονοτριβεί ο νους στα ψιλά νοήματα των πραγμάτων, δε σημαίνει ότι έφτασε κιόλας τον τόπο της προσευχής. Επειδή μπορεί να μένει στη θεωρία των πραγμάτων και να λεπτολογεί τους λόγους τους· τα οποία, αν και είναι γυμνά λόγια, αφού είναι θεωρίες πραγμάτων, αφήνουν ωστόσο το αποτύπωμά τους στο νου και τον αποτραβούν μακριά από τον Θεό».

Λέει και ο Ιωάννης της Κλίμακος: «Εκείνοι των οποίων ο νους έχει μάθει να προσεύχεται αληθινά, είναι που κυρίως μιλούν στον Κύριο κατά πρόσωπο, όπως μιλάνε οι φίλοι του βασιλιά στο αυτί του».

Από αυτά και άλλα παρόμοια μπορείς να εννοήσεις με ακρίβεια τη διαφορά και το αδύνατο της συγκρίσεως των δύο πνευματικών εργασιών, της «κατά παραδοχήν» και της «κατ' επιβολήν». Γιατί αυτής έργο είναι οι μελέτες και οι πολλές και ποικίλες θεωρίες, ενώ εργασία της πρώτης, η αληθινή προσευχή.

Ακόμη, θα εννοήσεις ότι άλλο είναι η απάθεια του νου και άλλο η αληθινή προσευχή, και ότι εκείνος που έχει την αληθινή προσευχή, κατά τους Αγίους, έχει οπωσδήποτε και το νου απαθή. Όχι όμως ότι και εκείνος που έχει μόνο το νου απαθή, μπόρεσε να αποκτήσει και την αληθινή προσευχή. Αυτά λοιπόν έτσι είναι.

Ας επιστρέψει τώρα ο λόγος στο θέμα μας. Επειδή λοιπόν όχι μόνο αυτά που είπαμε παραπάνω, αλλά και η ίδια η μνήμη των αγαθών και των αντιθέτων συνηθίζει κατά κάποιο τρόπο να αφήνει αμέσως τα αποτυπώματά τους στο νου και να τον οδηγεί στη φαντασία, πρέπει να μιλήσουμε λίγο και γι' αυτό.

Από την «Φιλοκαλία των Ιερών Νηπτικών», τόμος ε', μετάφραση Αντώνιος Γαλίτης, των εκδόσεων, το Περιβόλι της Παναγίας.

Πηγή: www.pemptousia.gr (Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)